

C/2023/1064

15.12.2023

P9_TA(2023)0136

Strategia standaryzacji dla jednolitego rynku

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 maja 2023 r. w sprawie strategii normalizacji dla jednolitego rynku (2022/2058(INI))

(C/2023/1064)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej ⁽¹⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z 2 lutego 2022 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 w latach 2016–2020 (COM(2022)0030),
- uwzględniając komunikat Komisji z 2 lutego 2022 r. pt. „Strategia UE w zakresie normalizacji: Ustanowienie światowych norm na rzecz odpornego, ekologicznego i cyfrowego jednolitego rynku UE” (COM(2022)0031),
- uwzględniając wniosek z 2 lutego 2022 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1025/2012 w odniesieniu do decyzji europejskich organizacji normalizacyjnych dotyczących norm europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych (COM(2022)0032),
- uwzględniając zawiadomienie Komisji z 2 lutego 2022 r. pt. „Roczny program prac Unii w zakresie normalizacji europejskiej na 2022 r.” (C(2022)0546),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z 22 lutego 2022 r. pt. „Strategiczne zależności i zdolności UE: drugi etap szczegółowych ocen sytuacji” (SWD(2022)0041),
- uwzględniając decyzję Komisji z 1 września 2022 r. ustanawiającą grupę ekspertów Forum Wysokiego Szczebla ds. Normalizacji Europejskiej (C(2022)6189),
- uwzględniając wspólną inicjatywę dotyczącą normalizacji w ramach strategii jednolitego rynku, o której mowa w komunikacie Komisji z 28 października 2015 r. pt. „Usprawnianie jednolitego rynku: więcej możliwości dla obywateli i przedsiębiorstw” (COM(2015)0550) oraz podsumowanie działań w ramach wspólnej inicjatywy dotyczącej normalizacji z 15 lipca 2019 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z 4 lipca 2017 r. w sprawie norm europejskich dla XXI wieku ⁽²⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 18 maja 2022 r. pt. „Strategia w zakresie normalizacji i rozporządzenie w sprawie normalizacji”,
- uwzględniając komunikat Komisji z 19 lutego 2020 r. pt. „Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy” (COM(2020)0067),
- uwzględniając białą księgę Komisji Europejskiej z 19 lutego 2020 r. w sprawie sztucznej inteligencji – Europejskie podejście do doskonałości i zaufania (COM(2020)0065),
- uwzględniając komunikat Komisji z 19 lutego 2020 r. pt. „Europejska strategia w zakresie danych” (COM(2020)0066),

⁽¹⁾ Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 12.

⁽²⁾ Dz.U. C 334 z 19.9.2018, s. 2.

- uwzględniając komunikat Komisji z 11 grudnia 2019 r. pt. „Europejski Zielony Ład” (COM(2019)0640),
  - uwzględniając komunikat Komisji z 14 lipca 2021 r. pt. „Gotowi na 55»: osiągnięcie unijnego celu klimatycznego na 2030 r. w drodze do neutralności klimatycznej” (COM(2021)0550),
  - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A9-0136/2023),
- A. mając na uwadze, że przyjęcie i stosowanie przez rynek wewnętrzny norm znacznie ułatwia funkcjonowanie tego rynku; mając na uwadze, że przyjęcie norm europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych ułatwia dostęp do rynku, zwiększa konkurencyjność przedsiębiorstw europejskich i bezpieczeństwo obywateli, wzmacnia jednolity rynek oraz umożliwia uczestnikom rynku i organom krajowym łatwiejsze przestrzeganie przepisów, ponieważ 34 systemy norm krajowych zastępuje się jednym systemem norm europejskich; mając na uwadze, że zharmonizowane normy zapewniają producentom, usługodawcom i innym podmiotom gospodarczym domniemanie zgodności ich produktów i usług z zasadniczymi wymaganiami przewidzianymi w prawodawstwie Unii, a także inne korzyści;
- B. mając na uwadze, że europejski system normalizacji opiera się na inkluzywnym, opartym na konsensusie i uwarunkowaniach rynkowych podejściu, dzięki którym wszystkie zainteresowane strony mogą angażować się w opracowywanie norm, które zaspokajają potrzeby przemysłu, a jednocześnie przyczyniają się do realizacji interesów ogółu społeczeństwa, w tym interesów konsumentów i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego, a także do spełnienia wymogów zrównoważonego rozwoju; podkreśla w związku z tym potrzebę dodatkowych działań na rzecz tworzenia norm ukierunkowanych na aspekt płci, tak aby odzwierciedlały one różnice fizyczne między kobietami a mężczyznami i uwzględniały w równym stopniu ich potrzeby; mając na uwadze, że Parlament i Rada przyjęły już wnioski dotyczące częściowego przeglądu istniejących ram legislacyjnych dotyczących normalizacji, który ma usprawnić procesy decyzyjne europejskich organizacji normalizacyjnych, tak aby dalej koncentrowano się na tych dwóch kwestiach – potrzebach przemysłu i interesach ogółu społeczeństwa;
- C. mając na uwadze, że w rozporządzeniu tym zagwarantowano organizacjom, o których mowa w załączniku III do rozporządzenia (UE) nr 1025/2012, udział w procesie normalizacji; udział jest jednak ograniczony z powodu utrzymujących się barier wejścia, takich jak brak wiedzy fachowej i wystarczających zasobów finansowych dla tych organizacji;
- D. mając na uwadze, że normy, zarówno międzynarodowe, jak i europejskie odgrywają ważną rolę w stymulowaniu rozwoju rynku, zmian technologicznych i innowacji, konkurencyjności i równych warunków działania zgodnie z celami Europejskiego Zielonego Ładu, a także wysokiego poziomu ochrony konsumentów; mając na uwadze, że państwa członkowskie, instytucje europejskie i europejskie organizacje normalizacyjne współpracują z międzynarodowymi jednostkami normalizacyjnymi i zawarły porozumienia ułatwiające stosowanie norm międzynarodowych w Unii; mając na uwadze, że chociaż przemysł europejski aktywnie uczestniczy w opracowywaniu norm międzynarodowych, należy dalej zachęcać do aktywnego udziału na forach międzynarodowych mniejsze przedsiębiorstwa i zainteresowane grupy społeczne oraz je w tym wspierać;
- E. mając na uwadze, że Komisja i państwa członkowskie nie tylko formalnie współpracują z organami międzynarodowymi, ale też w dalszym ciągu opracowują wspólne podejścia w dziedzinie normalizacji z państwami trzecimi o zbieżnych poglądach oraz partnerami, z którymi zawarły umowy handlowe;

Uwagi ogólne

1. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie strategii normalizacji, w której określono pięć głównych obszarów działań Komisji; uważa, że wskazane priorytetowe obszary działań ściśle pokrywają się ze słabościami i mocnymi stronami obecnego systemu, które określono podczas konsultacji z zainteresowanymi stronami; podkreśla, że taki wykaz obszarów działań można by jeszcze bardziej rozszerzyć oraz że należy położyć większy nacisk na przyjmowanie i wdrażanie norm, zwłaszcza przez MŚP; odnotowuje ponadto, że przyjęto roczny program prac w zakresie normalizacji na 2022 r. i poczyniono postępy w jego realizacji, oraz czeka na przedstawienie rocznych programów prac na 2023 i 2024 r.;
2. uważa, że podstawowe właściwości systemu normalizacji wciąż mają znaczenie dla właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego i gwarantują jego skuteczność, a także mają znaczenie dla konkurencyjności europejskiego przemysłu; podkreśla, że normy zharmonizowane zmniejszają bariery rynkowe, i przypomina, że normy są dobrowolnym, opartym na uwarunkowaniach rynkowych, niewiążącym prawnie narzędziem zapewniającym wymogi techniczne i wytyczne, których stosowanie ułatwia zapewnianie zgodności towarów i usług z prawodawstwem europejskim oraz gwarantuje uczciwą konkurencję na rynku; popiera opracowywanie norm europejskich w sposób odpowiedzialny, przejrzysty i inkluzywny, tak aby uwzględnić potrzeby i specyfikę wszystkich zainteresowanych stron, w tym MŚP i innych podmiotów społecznych;

3. podkreśla, że normy stosuje się w różnych obszarach, ale chociaż mogą one mieć skutki prawne, nie można traktować ich na równi z prawem UE, ponieważ przepisy i strategie polityczne dotyczące poziomu ochrony konsumentów, zdrowia, bezpieczeństwa, środowiska i danych określa prawodawca; przypomina w tym kontekście o dobrowolnym charakterze norm i uznaje, że obowiązkowe wymogi i wspólne specyfikacje można określać tylko w prawodawstwie Unii, na przykład w drodze aktów delegowanych lub wykonawczych. w tym kontekście podkreśla, że ważne jest utrzymanie inkluzywności procesu;
4. przypomina, że europejskie organizacje normalizacyjne powinny zawsze uwzględniać cele polityki UE przy opracowywaniu norm;
5. podkreśla, że normy europejskie i europejskie dokumenty normalizacyjne powinny być otwarte, inkluzywne, przejrzyste, wysokiej jakości i, w stosownych przypadkach, powinny promować trwałe produkty, które są łatwiejsze do naprawy, ponownego użycia i recyklingu, a także powinny być zgodne z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych i prywatności;
6. zachęca do działań mających na celu rozwiązanie problemu sprzecznych norm w różnych państwach członkowskich, które mogą tworzyć nieuzasadnione bariery wejścia na jednolity rynek; wzywa europejskie organizacje normalizacyjne, by zintensyfikowały wysiłki na rzecz opracowania norm zharmonizowanych, co pozwoli zmniejszyć fragmentację rynku, a dzięki temu ograniczyć koszty administracyjne dla obywateli i przedsiębiorstw, zwłaszcza MSP i mikroprzedsiębiorstw, w tym poprzez zapewnienie lepszej reprezentacji tych podmiotów;
7. podkreśla znaczenie norm w obszarach, w których ich brak może w największym stopniu stawiać konsumentów, w tym osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami, w niekorzystnej sytuacji, podkreśla w związku z tym, że normy odgrywają ważną rolę w tworzeniu stabilnych i przewidywalnych ram, w szczególności w odniesieniu do produktów oferowanych konsumentom;
8. apeluje o lepszą reprezentację w systemie normalizacji oraz o zrównoważoną reprezentację wśród wyznaczonych ekspertów, aby zagwarantować sprawiedliwy wynik prac nad unijnymi przepisami i normami dotyczącymi dostępności;
9. popiera utworzenie rocznego zestawienia wskaźników dotyczących działań normalizacyjnych, publikowanego wraz z rocznym unijnym programem prac i kroczącym planem działań na rzecz normalizacji ICT, obejmującego planowane, obecne i zrealizowane działania normalizacyjne, który miałby na celu zwiększenie przejrzystości europejskiego systemu normalizacji; podkreśla, że zestawienie powinno ułatwić wszystkim zainteresowanym stronom poznanie i monitorowanie działań dotyczących interesujących ich obszarów oraz, w stosownych przypadkach, wnoszenie wkładu w ich realizację;

Jak najefektywniej wykorzystać europejski system normalizacji

10. popiera utworzenie Forum Wysokiego Szczebla ds. Normalizacji Europejskiej oraz dążenie do poszerzenia zakresu opinii, które bierze się uwagę przy określaniu potrzeb i priorytetów w zakresie normalizacji, planowaniu przyszłych działań i koordynacji podejść w jednostkach normalizacyjnych; podkreśla, że w skład grupy ekspertów powinny wchodzić różne zainteresowane strony, w tym MŚP i organizacje konsumenckie, oraz że grupa ta powinna działać przejrzysto, pamiętając o oddolnym, rynkowym charakterze działań normalizacyjnych; uważa, że Forum Wysokiego Szczebla może dostarczyć informacji zarówno na szczeblu strategicznym, jak i operacyjnym, zwłaszcza we współpracy z centrum doskonałości UE ds. norm w zakresie kwestii technicznych;
11. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie centrum doskonałości UE ds. norm oraz powołanie głównego urzędnika ds. normalizacji w Komisji; uważa, że wspomniane stanowisko i centrum stanowią zasób i w związku z tym powinny zwiększyć spójność w Komisji, jeśli chodzi o zlecenia normalizacji oraz terminowe przyjmowanie norm i przepisów mających znaczenie dla normalizacji, a także spójne stosowanie nowych ram prawnych, co przyniesie korzyści administracji publicznej, przedsiębiorstwom i innym zainteresowanym stronom; uważa, że osoba pełniąca wspomnianą funkcję nadzorczą powinna być dla Parlamentu ważnym partnerem, informującym go o działalności normalizacyjnej Komisji i umożliwiającym skuteczną kontrolę na szczeblu technicznym;
12. uważa, że Komisja, wspierana przez Forum Wysokiego Szczebla i unijne centrum doskonałości, może opracować skuteczniejsze metody technicznej oceny norm; uważa, że strony uczestniczące w procesie normalizacji powinny mieć jasność co do obowiązujących wymogów, oraz że powinny istnieć skuteczne procedury umożliwiające usuwanie usterek podczas opracowywania norm, aby uniknąć opóźnień po zakończeniu pracy przez ekspertów;

13. podkreśla znaczenie przyspieszenia prac Forum Wysokiego Szczebla ds. Normalizacji i unijnego centrum doskonałości, które powinny przyjąć proaktywne podejście w celu umożliwienia terminowego określenia potrzeb w zakresie normalizacji oraz powinny pomóc osiągnąć właściwą równowagę pomiędzy potrzebą skrócenia procesu a zagwarantowaniem otwartych, inkluzywnych i wiarygodnych norm wysokiej jakości; zachęca do wzmocnienia technicznej wiedzy fachowej i umiejętności w ramach Forum Wysokiego Szczebla, w tym za pośrednictwem podgrup ekspertów będących w stanie opracować programy, które upowszechnią działania szkoleniowe i jeszcze bardziej poprawią system normalizacji na szczeblu UE;

14. zaleca, aby Komisja, w porozumieniu z europejskimi organizacjami normalizacyjnymi, ustanowiła jasny zestaw kluczowych wskaźników efektywności działania i wytycznych w odniesieniu do tych aspektów normalizacji, które wchodzą w zakres jej kompetencji, w szczególności w odniesieniu do norm związanych z celami Europejskiego Zielonego Ładu i cyfrowej dekady Europy, aby ustanowić precyzyjne cele dotyczące zmian związanych z normalizacją, w tym udziału społeczeństwa obywatelskiego; uważa, że te kluczowe wskaźniki efektywności działania powinny podlegać zarządzaniu głównego urzędnika ds. normalizacji i unijnego centrum doskonałości oraz że mogą one przyczynić się do skuteczniejszego zarządzania działaniami normalizacyjnymi Komisji i ich skuteczniejszej kontroli;

15. zwraca uwagę na ryzyko pokrywania się działań Forum Wysokiego Szczebla i działań unijnego centrum doskonałości, a także działań innych grup ekspertów, forów branżowych i grup politycznych, takich jak centrum AccessibleEU, które zdaniem Parlamentu mogłyby pomóc Komisji w sprawach związanych z normalizacją; zachęca Komisję, by unikała powielania działań oraz by dążyła, tam gdzie to możliwe, do współpracy między forami, tak aby jak najlepiej wykorzystać ograniczony czas ekspertów, zachęcać ich do uczestnictwa w inicjatywach i minimalizować koszty administracyjne;

16. z zadowoleniem przyjmuje zamiar zaangażowania Parlamentu i Rady w coroczne wydarzenie, podczas którego określone będą priorytety w zakresie działań normalizacyjnych; przypomina, że normalizacja ma strategiczne znaczenie dla rynku wewnętrznego, i uważa, że pożądana jest bardziej dogłębna i regularna kontrola ze strony współprawodawców;

17. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja chce przyspieszyć działania związane z opracowywaniem norm; uważa, że terminowe przygotowanie solidnych, wysokiej jakości norm spełniających potrzeby rynku i społeczeństwa jest niezbędne, by umożliwić właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego oraz by dotrzymywać kroku innowacjom i międzynarodowej konkurencji; podkreśla, że w wielu sektorach występują opóźnienia, co stwarza trudności dla podmiotów gospodarczych, organów krajowych i społeczeństwa obywatelskiego, gdy normy nie są dostępne, lub prowadzi do fragmentacji, gdy możliwe jest stosowanie wyłącznie norm krajowych; podkreśla w związku z tym, że konsultacje publiczne z zainteresowanymi stronami, osiągnięcie konsensusu, angażowanie szerokiego grona podmiotów i odpowiednia weryfikacja zgodności norm z wymogami prawnymi UE, zwłaszcza w przypadku norm zharmonizowanych, powinny mieć pierwszeństwo przed tempem prac;

18. sądzi, że długie opóźnienia w procesie normalizacji wynikają z różnych przyczyn; uważa, że Komisja powinna pilnie ponownie rozważyć swoje podejście w świetle sprawy Jamesa Elliotta^(?); wzywa Komisję, aby odeszła od formułowania zbyt nakazowych wymogów w odniesieniu do zleceń normalizacji, które to wymogi ograniczają możliwość ekspertów do proponowania na czas odpowiednich rozwiązań mających zaspokoić potrzeby leżące u podstaw zlecenia normalizacji, a także zawężają zakres norm, które powinny być dostosowane do przyszłych wyzwań;

19. uważa, że prawodawstwo UE dotyczące produktów powinno koncentrować się na podstawowych wymogach w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, przy czym w miarę możliwości należy stosować podejście neutralne pod względem technologicznym, a wymogi techniczne powinny być określone w unijnych normach zharmonizowanych;

20. podkreśla, że mogą istnieć nieodłączne ograniczenia, jeśli chodzi o przyspieszenie procesu normalizacji, ponieważ zarówno przygotowanie norm, jak i publikacja norm zharmonizowanych oraz wdrażanie tych norm w przemyśle wydłużają czas przed ich przyjęciem przez rynek; stwierdza, że przyspieszenie zadań administracyjnych, takich jak publikacja (przywołanie) odniesienia do normy zharmonizowanej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, może być łatwiejsze do realizacji; podkreśla, że szersze przyjęcie istniejących norm zamiast opracowywania nowych miałyby również pozytywne skutki pod względem terminowości i umożliwiłoby łatwiejsze zrozumienie i wdrożenie norm; zwraca uwagę, że nadmierny pośpiech przy przygotowaniu lub wdrażaniu norm stwarza wyzwania dla wszystkich zainteresowanych stron, w tym dla organów krajowych, ponieważ każdy skrócony termin może negatywnie wpłynąć na osiągnięcie szerokiego i solidnego konsensusu wśród wszystkich zainteresowanych stron;

(?) Wyrok Trybunału z dnia 27 października 2016 r., *James Elliott Construction Limited przeciwko Irish Asphalt Limited*, C-613/14, ECLI:EU:C:2016:821.

21. zachęca Komisję, aby równocześnie z usprawnianiem własnych procesów wewnętrznych kontynuowała współpracę z europejskimi organizacjami normalizacyjnymi nad sposobami terminowej realizacji zadań, w tym nad wczesną wymianą informacji dotyczących treści i wykonalności planowanych zleceń normalizacyjnych oraz rozważaniem najodpowiedniejszych dokumentów normalizacyjnych w zależności od potrzeb;
22. z zadowoleniem przyjmuje plan działań opracowany przez grupę zadaniową Komisji, Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu oraz europejskie organizacje normalizacyjne pt. „A Successful European Standardisation System – Timely European Standards for a Green and Digital, Single and Global Market” [Skuteczny europejski system normalizacji – terminowe normy europejskie na rzecz zielonego, cyfrowego, jednolitego i globalnego rynku], który może zwiększyć skuteczność procesu normalizacji, ponieważ dzięki niemu będzie można rozwiązywać problemy związane ze zrozumiałością i wykonalnością na wczesnym etapie;
23. w związku z tym apeluje o określenie stabilnych, jasnych kryteriów oceny norm zharmonizowanych, powszechnie rozumianych przez wszystkie zainteresowane strony, a także o udostępnienie niezbędnych zasobów w celu zapewnienia ich terminowej oceny; podkreśla w szczególności, że Komisja musi zapewnić odpowiednie planowanie finansowe dla konsultantów ds. norm zharmonizowanych, i sugeruje zwiększenie koordynacji pomiędzy HASC a centrum doskonałości UE ds. normalizacji;
24. zauważa, że przy ustalaniu priorytetów w zakresie normalizacji i wydawaniu nowych wniosków o normalizację punktem wyjścia powinien być dla Komisji przegląd istniejących norm w danej dziedzinie; podkreśla, że nowe normy należy opracowywać, jeżeli stwierdzi się wyraźne luki; podkreśla, że ważne jest zapewnienie wsparcia na rzecz wdrażania i stosowania norm, zwłaszcza wśród MŚP;

Utrzymanie integralności, inkluzywności i dostępności europejskiego systemu normalizacji

25. uważa, że podczas oceny rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 można określić obszary, w których potrzebne są dalsze działania z możliwością reform wykraczających poza ukierunkowaną zmianę już wprowadzoną przez Komisję; uważa, że należy ocenić i zwiększyć rolę, udział i wkład odpowiednich zainteresowanych stron, w tym przedstawicieli MŚP, partnerów społecznych oraz podmiotów reprezentujących interesy środowiskowe, społeczne i konsumenckie, w przypadku gdy takie reformy mogą przynieść korzyści i uzupełniać prace przewidziane przez europejskie organizacje normalizacyjne w następstwie wezwania Komisji do przedstawienia propozycji reform ich własnego zarządzania wewnętrznego; zauważa, że reforma powinna również doprowadzić do większej inkluzywności i rzeczywistego udziału zainteresowanych stron społecznych poza obecnymi ramami normalizacyjnymi, a tym samym uwzględnić rzeczywiste rezultaty procesu szukania konsensusu;
26. przypomina, że w ciągu ostatnich lat praktyki europejskich organizacji normalizacyjnych w zakresie zarządzania wewnętrznego i procesów podejmowania decyzji uległy zmianie i że zacieśniły one współpracę z zainteresowanymi stronami na szczeblu międzynarodowym i europejskim;
27. zachęca Komisję, aby udoskonaliła wymogi w zakresie przejrzystości w dziedzinie normalizacji i oczekuje, że szybko wdroży ona zmianę rozporządzenia w odniesieniu do decyzji europejskich organizacji normalizacyjnych dotyczących norm europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych; uważa, że rozporządzenie zmieniające może pomóc wzmocnić proces decyzyjny, bez uszczerbku dla istotnej roli szerszego grona zainteresowanych stron w przygotowywaniu skutecznych norm odpowiadających potrzebom wynikającym z interesu publicznego i potrzebom rynku;
28. podkreśla, że skuteczne uczestnictwo europejskich MŚP i innych zainteresowanych grup społecznych w międzynarodowej normalizacji nadal stanowi duże wyzwanie z powodu ograniczonych zasobów, takich jak środki pieniężne; uważa, że Komisja powinna współpracować z państwami członkowskimi, aby zwiększyć wsparcie finansowe i zadbać o dostępność programów finansowania mogących zapewnić istotne, długoterminowe i stabilne wsparcie finansowe, dzięki którym różne zainteresowane strony, w tym MŚP i organizacje konsumenckie, będą mogły uczestniczyć w systemie normalizacji; wzywa do lepszego wykorzystywania istniejących narzędzi i wytycznych, które uwzględniają potrzeby i interesy MŚP i innych zainteresowanych stron; uważa, że z myślą o zwiększeniu uczestnictwa społeczeństwa obywatelskiego i rozszerzeniu zastosowania zakresu załącznika III do rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 Komisja powinna podjąć prace nad stworzeniem wykazu organizacji społeczeństwa obywatelskiego mających interes w uczestniczeniu w pracach normalizacyjnych na szczeblu europejskim;
29. uważa, że należy propagować uczestnictwo MŚP na szczeblu krajowym, ponieważ to tam mogą one wnieść najskuteczniejszy wkład z uwagi na niższe koszty i brak barier językowych; zauważa, że ramy normalizacyjne powinny zachęcać MŚP do aktywnego uczestnictwa, zwłaszcza poprzez zapewnianie dostępu do działalności normalizacyjnej lub, w miarę możliwości, stosowanie stawek obniżonych, oraz powinny zapewniać innowacyjne rozwiązania technologiczne w działalności normalizacyjnej; podkreśla, że krajowe organy normalizacyjne powinny ułatwiać MŚP dostęp do norm, określając w rocznych programach prac projekty normalizacyjne, które mają szczególne znaczenie dla MŚP;

30. z zadowoleniem przyjmuje dążenie do zaangażowania w działania normalizacyjne na szczeblu krajowym większej liczby zainteresowanych stron, w tym MŚP i organizacji konsumenckich; uważa, że wymiana najlepszych praktyk może pomóc państwom członkowskim i krajowym jednostkom normalizacyjnym w zwiększeniu uczestnictwa różnych zainteresowanych stron, w szczególności MŚP i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, lecz przestrzega, że powinno to stanowić uzupełnienie, a nie powielenie prac europejskich organizacji normalizacyjnych lub sieci utworzonych już przez organizacje wymienione w załączniku III do rozporządzenia (UE) nr 1025/2012; zauważa, że nie wszystkie organizacje wymienione w załączniku III mają odpowiedniki krajowe we wszystkich państwach członkowskich; uważa, że Komisja powinna zwiększyć finansowanie lub pomoc techniczną dla tych organizacji, aby zagwarantować ich udział w krajowych działaniach normalizacyjnych, w tym nie tylko w pracach technicznych nad normami, ale również w przygotowywaniu stanowisk w odpowiedzi na zlecenia normalizacji na szczeblu europejskim i międzynarodowym, zwiększając tym samym inkluzywność całego procesu; podkreśla, jak ważne jest zagwarantowanie, aby na szczeblu krajowym państwa członkowskie zapewniały dodatkowe wsparcie finansowe w celu umożliwienia uczestnictwa MŚP i stowarzyszeń MŚP;

31. zauważa, że w niektórych państwach członkowskich krajowe jednostki normalizacyjne ustanowiły już mechanizmy solidarnościowe, w ramach których zainteresowane strony z sektora przemysłu partycypują w opłatach z tytułu uczestnictwa zainteresowanych grup społecznych na podstawie określonych kryteriów, takich jak wielkość przedsiębiorstwa i wysokość osiąganych przez nie obrotów; wzywa Komisję i europejskie organizacje normalizacyjne do oceny tych mechanizmów;

32. uznaje potrzebę spójnego podejścia do wspólnych specyfikacji, zwłaszcza że różne procesy legislacyjne skutkują obecnie rozbieżnością przepisów; ubolewa, że procedura przyjmowania wspólnych specyfikacji nie została uzgodniona na poziomie horyzontalnym, i podkreśla potrzebę przyjęcia zharmonizowanego podejścia do wspólnych specyfikacji w różnych aktach ustawodawczych Unii; podkreśla znaczenie powiązań pomiędzy wspólnymi specyfikacjami i istniejącymi normami europejskimi i międzynarodowymi, mających ułatwić przestrzeganie przepisów, zwłaszcza małym i średnim przedsiębiorstwom; w związku z tym uważa, że mechanizm ten należy stosować wyłącznie w wyjątkowych przypadkach, jeżeli Komisja zwróciła się do co najmniej jednej europejskiej organizacji normalizacyjnej o opracowanie normy zharmonizowanej i zlecenie to nie zostało zrealizowane w terminie lub jeżeli zlecenie nie zostało przyjęte, a także wyłącznie gdy nie przewiduje się publikacji norm w rozsądnym terminie; nalega, aby po publikacji norm zharmonizowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej wspólne specyfikacje były uchylane; wyraża zaniepokojenie wspólnymi specyfikacjami dotyczącymi m.in. poszanowania praw podstawowych, w przypadku których zastosowanie aktów wykonawczych wpływa na uprawnienia kontrolne współprawodawców; podkreśla, że ani normy, ani wspólne specyfikacje nie mogą dotyczyć praw podstawowych albo kwestii społeczno-gospodarczych;

33. uważa, że podczas oceny rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 należy ocenić możliwość włączenia do niej przepisów horyzontalnych dotyczących wspólnych specyfikacji, tak aby kolejne wnioski mogły zawierać spójne odniesienie do tego tekstu;

34. uważa, że rozbieżne wyniki działań regulacyjnych mogą wpłynąć też na proces normalizacji w ujęciu ogólnym ze względu na różną terminologię, brak standardowych klauzul dotyczących zleceń normalizacji oraz trudności w kontroli ex ante; podkreśla, że problem ten jest jeszcze poważniejszy, gdy normy mają znaczenie dla więcej niż jednego aktu prawnego; uważa, że można by rozważyć wspólne podejście lub formalne porozumienie między Komisją a współprawodawcami, aby usprawnić przygotowywanie norm i szczegółowych warunków dotyczących wspólnych specyfikacji;

35. z zadowoleniem przyjmuje zainicjowany przez państwa członkowskie i krajowe jednostki normalizacyjne proces wzajemnej oceny, podczas którego następuje wymiana dobrych praktyk i proponuje się nowe pomysły dotyczące skuteczniejszego uczestnictwa społeczeństwa obywatelskiego i konsumentów, a także określa się warunki normalizacji przyjazne dla MŚP;

36. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie europejskiej strony internetowej poświęconej monitorowaniu norm dotyczących internetu; wzywa Komisję, aby rozważyła utworzenie ogólnodostępnego rejestru wszystkich norm opracowanych przez UE, co zwiększy przejrzystość i zachęci obywateli do zainteresowania się kwestią opracowywania norm europejskich;

Ustanawianie norm międzynarodowych

37. uważa, że poprawa europejskiej koordynacji i zaangażowania na szczeblu międzynarodowym w odniesieniu do normalizacji, we współpracy z globalnymi partnerami o zbieżnych poglądach, ma zasadnicze znaczenie, przy czym powinno odbywać się to przy poszanowaniu prawa delegacji krajowych do podejmowania własnych decyzji na forach międzynarodowych; uważa jednak, że tam, gdzie istnieją podobne punkty widzenia, podzielane również przez partnerów o zbieżnych poglądach z krajów trzecich, europejskie przywództwo polityczne w zakresie opracowywania norm może potęgować wiodącą pozycję Europy w przemyśle;

38. z zadowoleniem przyjmuje cenną rolę, jaką w strategii przewidziano dla międzynarodowej działalności normalizacyjnej; uważa, że przyjęcie norm międzynarodowych przez europejskie organizacje normalizacyjne może pomóc europejskim przedsiębiorstwom, które poszukują możliwości handlowych poza Unią; przypomina, że nie wszystkie kraje automatycznie wprowadzają normy międzynarodowe jako zamienniki norm krajowych, i zachęca Komisję i państwa członkowskie do propagowania tego podejścia wśród państw trzecich;

39. podkreśla, że priorytetowe traktowanie kwestii normalizacji w relacjach dwu- i wielostronnych z państwami trzecimi jest również ważne dla zapewnienia, aby na szczeblu międzynarodowym przeważało podobne, sprzyjające włączeniu społecznemu podejście do normalizacji, które będzie sprzyjać współpracy między demokratycznymi partnerami o zbieżnych poglądach; wzywa Komisję i europejskie organizacje normalizacyjne, by współpracowały ze swoimi międzynarodowymi odpowiednikami i partnerami handlowymi o zbieżnych poglądach, co wzmocni inkluzywność międzynarodowego systemu normalizacji i zapewni silniejszą reprezentację wszystkich zainteresowanych stron, a także zwiększy ogólną rolę, jaką UE odgrywa w globalnym systemie normalizacji; w związku z tym zachęca Komisję i organizacje społeczeństwa obywatelskiego do opracowania kluczowych wskaźników efektywności działania, dzięki którym możliwe będzie monitorowanie zobowiązań w zakresie normalizacji między Unią a państwami trzecimi oraz postępów w opracowywaniu tych norm w porozumieniu z europejskimi organizacjami normalizacyjnymi, co poprawi zarówno konkurencję na rynku wewnętrznym, jak i ochronę konsumentów, z korzyścią dla całej gospodarki;

40. zauważa, że konsorcja międzynarodowe mają szczególne znaczenie w niektórych sektorach, w tym jeśli chodzi o dwojaką transformację; podkreśla pozytywną rolę, jaką pod względem osiągnięcia celów politycznych może odegrać włączenie do europejskiego systemu normalizacji norm opracowanych w konsorcjach, na przykład uznanie standardu USB-C za wspólny standard ładowania; wzywa Komisję i europejskie organizacje normalizacyjne, by wykorzystały ten i inne przykłady najlepszych praktyk oraz rozważyły, jak można najlepiej ułatwić wprowadzanie norm opracowywanych przez konsorcja, gdy te przyczyniają się do osiągnięcia celów Unii;

41. zachęca do ścisłej współpracy na szczeblu europejskim oraz do współpracy między UE a NATO w zakresie harmonizacji norm w dziedzinie obronności w celu zwiększenia interoperacyjności;

Najnowocześniejsze innowacje, które sprzyjają terminowemu ustanawianiu norm

42. podkreśla wartość komercjalizacji prac badawczych, w tym tych zainicjowanych w ramach unijnych programów finansowania badań naukowych, których przydatność do celów normalizacji projektów należy oceniać na wczesnym etapie; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie mechanizmu wspierającego normalizację, stanowiącego stanowisko testowe do badania przydatności norm; przypomina, że finansowane przez Unię badania naukowe oparte na współpracy, w tym z badaczami z państw trzecich, mogą wpływać korzystnie na tworzenie norm i wspierać nie tylko ich opracowywanie, ale również kolejne pokolenie ekspertów zaangażowanych w działalność normalizacyjną; uważa, że celem tych działań powinno być wsparcie uczestnictwa badaczy w opracowywaniu europejskich norm na szczeblu europejskich organizacji normalizacyjnych;

43. podkreśla, że choć należy uaktualnić nowe przepisy, Komisja powinna propagować swoje podejście, stosowanie i integrację norm międzynarodowych oraz koordynację między wszystkimi podmiotami za pomocą umów o wolnym handlu, w szczególności w odniesieniu do strategii Global Gateway;

44. popiera kładzenie nacisku na działalność normalizacyjną w programach wdrożeniowych, takich jak instrument „Łącząc Europę” i program „Cyfrowa Europa”, gdyż jest to podstawowy środek ułatwiania wdrażania nowych i innowacyjnych technologii i podejść;

45. przyjmuje do wiadomości opracowanie europejskiego kodeksu praktyk dla badaczy w dziedzinie normalizacji, który ma propagować nadrzędne podejście do działalności normalizacyjnej zgodnie z celami politycznymi i interesami strategicznymi UE;

46. jest zdania, że otwarte normy mogą pomóc w opracowywaniu innowacyjnych rozwiązań i polityk otwartych rządów w oparciu o zasady przejrzystości, rozliczalności i wiarygodności;

Zapewnienie przyszłej wiedzy fachowej w zakresie normalizacji

47. popiera rozwój programów podnoszących świadomość i programów szkoleniowych, w tym programów uczenia się przez całe życie, a także programów kształcenia i szkolenia zawodowego, których celem jest opracowanie ścieżek prowadzących do działalności związanej z normalizacją, skierowanych do pracowników akademickich, przyszłych specjalistów z branży, decydentów politycznych oraz przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego; apeluje o uruchomienie programów szkoleniowych i mentorskich upowszechniających wiedzę o standardach i korzyściach płynących z normalizacji, adresowanych w szczególności do MSP oraz innych zainteresowanych stron niedostatecznie reprezentowanych w procesie normalizacji; uważa, że takie programy podnoszące świadomość i programy szkoleniowe należy opracowywać we współpracy z przemysłem, aby zagwarantować, że będą dostosowane do zamierzonego celu i że będą odzwierciedlić oparte na mechanizmach rynkowych podejście do normalizacji;

48. popiera zapewnienie finansowania europejskim organizacjom normalizacyjnym na działania wstępne lub pomocnicze w zakresie normalizacji europejskiej, obejmujących również współpracę, w tym na szczeblu międzynarodowym, badania i oceny zgodności oraz środki mające skrócić czas rozpatrywania i przeglądu norm europejskich lub europejskich dokumentów normalizacyjnych bez uszczerbku dla podstawowych zasad, w szczególności zasady otwartości, jakości, przejrzystości i konsensusu wśród wszystkich zainteresowanych stron;

49. zauważa, że opracowywanie i wdrażanie norm wymaga wysokiego poziomu wiedzy technicznej oraz że nowe wyzwania cyfrowe, które będą wymagały większych umiejętności i kompetencji technicznych, mogą spotęgować niedobory wykwalifikowanych ekspertów w sektorze publicznym i prywatnym, a także że konieczne są dalsze działania w celu zwiększenia wiedzy i świadomości wśród zainteresowanych stron z sektora publicznego i prywatnego; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą organizacji Uniwersyteckich Dni Normalizacji w celu zwiększania świadomości wśród pracowników akademickich i studentów oraz jeszcze większego uwzględniania normalizacji w projektach unijnej społeczności akademickiej; zauważa, że Forum Wysokiego Szczebla powinno zachęcać do tworzenia uniwersyteckich modułów dydaktycznych dotyczących normalizacji w celu poprawy kompetencji, i zachęca państwa członkowskie, aby uwzględniły odpowiednie kursy kształcenia zawodowego dotyczące norm w krajowych systemach edukacji;

50. ponawia apel o ściślejszą współpracę między instytucjami UE, Wspólnym Centrum Badawczym, rządami krajowymi, społeczeństwem obywatelskim i europejskimi organizacjami normalizacyjnymi w celu opracowania wytycznych dotyczących szkoleń dla decydentów politycznych oraz stworzenia kultury normalizacji, w tym upowszechnienia wiedzy, jak działają normy i kiedy można je stosować; uważa, że jest to równie konieczne jak inne reformy wewnętrzne, aby stworzyć solidną platformę dla przyszłej działalności normalizacyjnej, kontroli i opracowywania priorytetów w zakresie normalizacji;

o

o o

51. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
